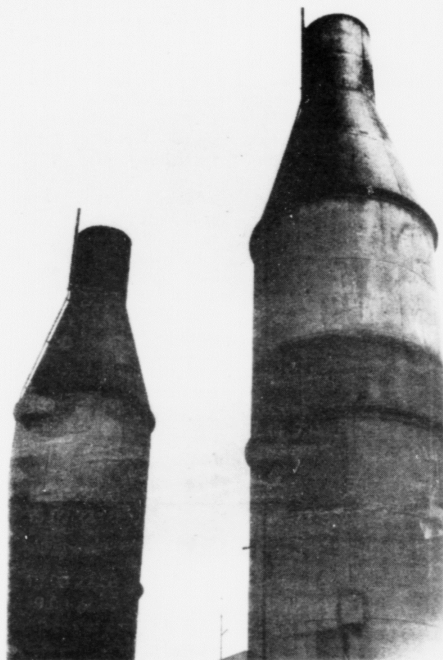

Orkan fer út í luftina og á sjógvin

Roykurin fer út í luftina — orka til spillis

Hesi seinastu árinu hefur nógv verið tosað um at spara orku, at bjálva hús okkara betur o.s.fr. Samstundis kunnu vit ásanna, at ein stórir partur av teirri orku, sum dieselmotorarnir á Sundi framleiða, fer til spillis. Umleið 60—65% av orkunni frá teimum trimum dieselmotorunum uppi á elverkinum á Sundi fara rætt og slætt til spillis — sum heitt vatn út á sjógv og sum roykur út í luftina.

I løtuni er SEV við at byggja út á Sundi. Ein rættiliga stórir motorur kemur til Føroya í október. Vit hava spurt setta SEV-stjóran, Klæmint Eliassen, um hann heldur tað er rætt, at øll henda orka fer til spillis, og um teir ikki hava onkra ætlan í samband við, at ein nýggjur motorur skal setast upp.

Hann sigur, at tað er ein politiskur spurningur, um orkan í tí heita kølivatninum ella skorsteinsroykinum skal nýtast til okkurt vinnuligt endamál.

Burturvið

Sjálvur heldur hann tað er heilt burturvið, at so nógv kostnaðarmikil orka skal fara fyri skeyti. Hann visir í hesum sambandi á, at SEV nú fyrst stuttum hevur lagt ein part av egnu orkunýtsluni á Sundi um,

soleiðis at teir í dag útnýta ein part av teirri orku, sum annars fer út gjøgnum skorsteinarnar. Hetta spær ikki so litið.

Men framvegis fer meg-inparturin av hesi orku fyri skeyti. — Tað hevur verið tosað um fjarhita, og um at brúka orkuna í samband við vinnuliga útbýgging her á Sundi. Tað er so nakað, sum Tórshavnar kommuna má taka støðu til, sigur Klæmint Eliassen.

Hann leggur afturat, at ein munagóð nýtsla av hesi orkunni til vinnuligt endamál sjálvsagt krevur stórar iløgur.

Vatnorkan skund

Klæmint Eliassen sigur annars, at SEV nú biður eftir einum svari frá Friðingarnevndini í Eystur-oynni um ætlaðu vatnorkuútbýggingina á Eiði. SEV fekk í august mánað skrivligt svar frá landsstýrinum, har tað gevur SEV grønt ljós at fara í gongd við at útbýggja vatnorkuna.

— Nú viðgerð Friðingarnevndin ætlanina og vóna vit at fáa svar heilt skjótt, sigur Klæmint Eliassen. Hann visir á, at tað hevur skund at fáa svar frá friðingarmyndugleikunum, tí farast má í gongd nú beinanvegin.

Hann sigur viðari, at

Kølivatnið verður sprænt á sjógv — orka til spillis

fær SEV positivt svar frá Friðingarnevndini. — So verður farið at gera eina údarætlan fyri útbýggingina á Eiði. Tað er danska fyrítøkan Højgaard & Schultz, sum skal gera hesa údarætlan. Tað er henda fyrítøkan, sum skal gera útbýggingina. Arbeidsmegin verður oysk, sigur SEV-stjórin.

Fyrsta, sum verður farið undir at gera, eru veginir til útbýggingarøkin og at fyrireika sjálvar byrgingarnar. Boringarnar byrja

ikk enn, tí tað skal keypast og boriutgerð, og henda utgerð hevur sum er langa bileggingartíð.

Uppá fyrispurning hvat SEV fer at gera, um Friðingarnevndin ikki viðmælir útbýggingina, sigur SEV-stjórin, at tað má tað so takast støða til tá. — Men sleppa vit ikki í gongd við hesi útbýgging, so mugu vit umhuga at keypa enn ein motor til Sundsverkið, leggur hann afturat.

Fin annar spurningur, sum enn ikki er avgreiddur, er støða politikkaranna til vedhald fyri teirri kostnaðarmiklu útbýggingini. Nú um dagarnar gjørdi ein av samgongupolitikkarum landsstýrinum vart við, at tað eigur at kanna vatnorkuútbýggingina enn einaferð, aðrenn vedhald verður givið fyri kostnaðin av útbýggingini. Hann segði m.a. at føroysk virki og fyrítøkur eiga at hava lut í útbýggingini.

Vit hava biðið Klæmint Eliassen um eina viðmerking til hetta. Hann sigur seg onga aðra viðmerking hava enn nana, at føroyskar fyrítøkur eisini vera við í arbeiðinum. Uppspurning um rætt er at gera slíka útbýgging uppá rokning sigur hann at hetta er nakað, sum er avgjørt fyri hansara tíð, so tað hevur hann onga viðmerking til.

jan

Tørvandi politisk og vinnulig tilrættalegging:

Gerið Sund til alimiðdepil

— Eg haldi, at kølivatnið frá einum stórum elverki sum tí á Sundi, kundi verið eitt gott grundarlag undir eini munandi útbýgging av fiskaalingini í Føroyum.

Nakað soleiðis svarar Andreas Reinert, leiðari av Fiskaaling uppa fyrispurning frá Sosialinum, um útbýgging av elverkinum á Sundi atti at verið tengt saman við møguleikanum fyri aling.

Andreas Reinert sigur, at hetta mál oftani hevur verið frammi í tjakinum um útbýgging av fiskaalingini, men at tað ongan tíð er komið nakað konkret fram um møguleiga samútbýgging.

Sum støðan er í dag fer ein ógvuliga stór nøgd av heitum vatni til spillis. Hetta vatnið kundi m.a.

verið nýtt í samband við kleiking og startfóðring av fiski og skeljadjórum. Skulu føroyingar gera sær vonir um at fáa aling í stóran stíl, so er ein alis- tæð í samband við elverk- ið á Sundi eitt stórt stig á vegnum.

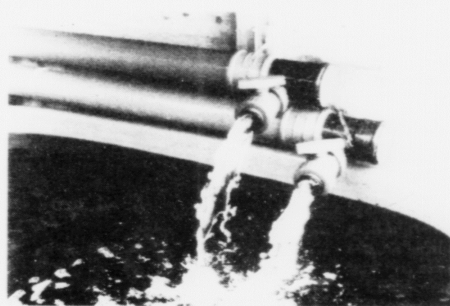
Orð og myndir
Jan Müller

leiki lagdur fyri at reka aling á biligan hátt.

Ein av vansunum við at leggja ein stóran alimið-

depil á Sundi er, at tað er ov litið av feskum vatni til har á plássinum. Alingin krevur nógv fesk vatn alt árið. Men her hevur so ein annar møguleiki verið kannaður, nevniliga at leggja rørleiðing á botnin á fjørðinum og føra vatnið úr Tiggjara hinumegin fjørðin tvørtur um til Sund. Hesin møguleiki hevur verið nevndur av einum kendum norskum aliserfrøðingi og kemur slík iløga ikki at kosta so nógv.

Men enn liggur so alt í óvissuni. Og eina ferð enn ma tað asannast, at okkurt í Føroyum tørvur betri politiska og vinnuliga tilrættalegging.

Norski aliserfrøðingurin, Arne Kittlesen metti herfyri, at Sund er vælegnað til stórra alis- tæð